

Smjernice za odgovorno korištenje alata umjetne inteligencije (UI) na Sveučilištu Sjever

Studeni, 2025.

Smjernice za odgovorno korištenje alata umjetne inteligencije (UI) na Sveučilištu Sjever

I.

Alati umjetne inteligencije (dalje: UI alati) poput generativnih sustava (npr. ChatGPT, Copilot, Gemini, Claude i sl.) nude značajne mogućnosti za unapređenje učenja, istraživanja i učinkovitosti rada te predstavljaju vrijedan resurs u obrazovanju i znanosti, no zahtijevaju odgovoran, svjestan i etički pristup te njihova upotreba mora biti usklađena s akademskim vrijednostima, zaštitom podataka i zakonskim okvirom.

Svrha ovih Smjernica za odgovorno korištenje alata umjetne inteligencije (UI) na Sveučilištu Sjever (dalje u tekstu: Smjernice) je uspostaviti jasna pravila i preporuke za odgovorno, etično i transparentno korištenje alata umjetne inteligencije (UI) u nastavnom, istraživačkom i administrativnom radu Sveučilišta kao i promicati akademski integritet, zaštititi intelektualno vlasništvo, unaprijediti kritičko mišljenje i profesionalni razvoj korisnika UI alata.

II.

Ove Smjernice primjenjuju se na: studente prijediplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija, nastavnike i istraživače, administrativno osoblje i sve druge osobe koje u okviru Sveučilišta koriste UI alate u obrazovne, znanstvene ili poslovne svrhe.

III.

UI alati ne smiju zamijeniti osobni doprinos studenta ili istraživača.

UI alati mogu se koristiti kao pomoćni alat za istraživanje, učenje, strukturiranje teksta, provjeru jezika ili analizu podataka, ali ne za izradu cijelog rada. Zabranjeno je korištenje UI alata za generiranje eseja, seminarskih ili diplomskih radova bez znanja i odobrenja nastavnika.

UI alati ne mogu imati status autora ili koautora autorskog djela.

Korisnici UI alata u potpunosti odgovaraju za točnost informacija u sadržaju koji su stvorili uz uporabu UI alata. Korisnici UI alata u potpunosti odgovaraju za originalnost i autorstvo sadržaja koji su stvorili uz uporabu UI-alata.

IV.

Za provjeru točnosti i vjerodostojnosti sadržaja kojeg generira UI odgovorni su korisnici.

Svaka upotreba UI alata u izradi radova, projekata ili istraživanja mora biti jasno naznačena i navedena u bilješci (npr. „Ovaj rad djelomično je izrađen uz pomoć alata ChatGPT“).

Korisnici su dužni preuzeti odgovornost za sadržaj koji predaju, bez obzira na to je li dio teksta generirao UI alat.

V.

Nastavnici trebaju jasno komunicirati dopuštene i nedopuštene načine korištenja UI alata u nastavi i zadacima.

U istraživačkom radu UI alati mogu pomoći u analizi podataka, pretraživanju literature i pisanju nacrtu, ali korištenje mora biti transparentno dokumentirano.

Prihvatljiva je upotreba alata za jezično uređivanje i lekturu teksta, pronalaženje referenci ili sažimanje literature, generiranje ideja i istraživačkih pitanja i pomoć u programiranju i analizi podataka, generiranja slika, vizualizacija i ostalih grafičkih elemenata.

VI.

UI alati mogu se koristiti za administrativne zadatke (npr. obrada podataka, izrada izvještaja) uz obaveznu zaštitu osobnih podataka i sukladnost s politikom informacijske sigurnosti Sveučilišta.

Zabranjeno je unositi osobne podatke, povjerljive informacije ili podatke trećih osoba u javno dostupne UI sustave, osim ako za to postoji izričita dozvola ustanove.

VII.

Korisnike se informira da UI alati mogu generirati netočne, zastarjele ili pristrane informacije, ne prepoznaju kontekst, emocije ni etičke implikacije, te da mogu pohraniti ili analizirati podatke unesene u sustav, što može predstavljati rizik privatnosti.

Prorektorica za nastavu i studentska pitanja
Izv.prof.dr.sc. Marijana Neuberg